

KRAWIEC SPECJALISTA PRZERÓBK I NAPRAWY

MATERIAŁY ZAWODOZNAWCZE DLA UCZNIÓW I NAUCZYCIELI

Sosnowiec 2026

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. Metryczka zawodu i ogólna charakterystyka	3
2. Zadania i czynności zawodowe	4
A. zadania	4
B. czynności	4
3. Środowisko pracy i wyposażenie	6
3.1. Organizacja i wyposażenie stanowiska pracy.	6
3.2. Ergonomia pracy	7
3.3. Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)	7
3.5. Narzędzia pracy krawca specjalisty	8
4. Wymagane kompetencje i kwalifikacje	9
4.1. Zakres kompetencji odpowiadających kwalifikacjom krawca specjalisty	10
4.2. Kluczowe kompetencje miękkie krawca miarowego	11
5. Etapy przeróbek i napraw	11
5.1. Ekologia i zrównoważona moda	13
Przeciwieństwo Fast Fashion	13
Cyrkularność i podatność na modyfikacje	13
Świadomy dobór surowców (materiałoznawstwo ekologiczne)	13
Zero Waste w pracowni krawieckiej	13
6. Trendy i nowoczesne technologie	14
7. Ścieżka kariery i perspektywy zatrudnienia	14
7.1. Etapy ścieżki kariery (Od ucznia do mistrza)	15
7.2. Perspektywy zatrudnienia i miejsca pracy	15
7.3. Kluczowe czynniki sukcesu rynkowego	16
8. Część praktyczna dla ucznia/nauczyciela	17
8.1. Przykładowy scenariusz zadania praktycznego	17
8.2. Pytania sprawdzające wiedzę o stanowisku pracy.	19
9. Słownik najważniejszych pojęć branżowych.	21
10. Bibliografia i Netografia.	23

WSTĘP

Produkcja wyrobów kastomizowanych tzn. dopasowanych do potrzeb indywidualnego klienta, również w warunkach przemysłowych, upcycling, recykling nadający odzieży nową, wyższą wartość, przeróbki i naprawa odzieży oraz szlachetne rzemiosło potrzebują krawców. Są to bardzo szerokie i interdyscyplinarne kompetencje rynkowe, uzyskiwane na bazie fachowej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Podstawą jest tu wiedza i umiejętności z obszaru projektowania (trendy modowe, wzornictwo łączące estetykę z funkcjonalnością), konstrukcji i modelowania form odzieżowych, zasad tworzenia jakościowych struktur odzieżowych - materiałoźnawstwa a wreszcie wytwarzania (obsługa maszyn i urządzeń). Do dobrego wykonywania zawodu krawca wymagane są dodatkowo pewne predyspozycje plastyczne, wycucie estetyki, umiejętność kreacji wizerunku i stylizacji, a nawet wycucie biznesowe (podstawy prowadzenia własnej działalności gospodarczej, jeśli zawód ma być wykonywany we własnym atelier krawieckim), jak również całe spektrum kompetencji takich jak cierpliwość, kreatywność, zdolności manualne, samodyscyplina, kontaktowość, komunikatywność w pracy z różnymi klientami. Dopiero takie wielokierunkowe połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji daje szansę na ciekawą, kreatywną i przyszłościową pracę oraz odniesienie zawodowego sukcesu.

„Ubiór jest jednym z najpotężniejszych narzędzi komunikacji pozawerbalnej. Informuje o naszym statusie, kompetencjach i stosunku do innych ludzi, zanim jeszcze zdążymy wypowiedzieć pierwsze słowo.”¹

Krawiec specjalista przeróbek i napraw to dziś zawód kluczowy dla idei zrównoważonego rozwoju (slow fashion).

1. METRYCZKA ZAWODU I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Stanowisko krawca specjalisty przeróbek i napraw (często nazywane w nowoczesnym nurcie alteration specialist² lub krawcem cyrkularnym) to niezwykle dynamiczny sektor branży odzieżowej. W przeciwieństwie do krawca miarowego, który tworzy odzież od podstaw, specjalista ds. przeróbek pracuje na gotowym produkcie. Jego praca wymaga dużej wiedzy z zakresu technologii odzieży - musi on „rozszyfrować” sposób, w jaki ubranie zostało uszyte fabrycznie, a następnie ingerować w jego konstrukcję tak, by nie pozostawić śladu po wykonanej modyfikacji.

¹ Łoszewski Krzysztof: Dress code. *Tajemnice męskiej elegancji.*, Bosz, Warszawa 2012

² Tłumacz: „specjalista od zmian”

Krawiec specjalista pomaga klientowi podejmować trafne decyzje dotyczące stylu ubierania się, oraz sposobu prezentowania się w różnych sytuacjach zawodowych i prywatnych. Pracuje indywidualnie, dostosowując ubiór do konkretnej osoby, aby podkreślić jej atuty, zwiększyć pewność siebie i poprawić sposób postrzegania przez otoczenie.

Znaczenie zawodu stale rośnie, szczególnie w kontekście zwiększającej się świadomości ekologicznej konsumentów. Krawiec jest zawodem zdobywanym w formalnym systemie edukacji zawodowej, opiera się na praktycznych umiejętnościach, doświadczeniu oraz ciągłym doskonaleniu wiedzy z zakresu mody, materiałoznawstwa oraz technik szycia. Specjalizację zdobywa na kursach i przez doświadczenie zawodowe.

2. ZADANIA I CZYNNOŚCI ZAWODOWE

Krawiec specjalista przeróbek i napraw to dziś zawód kluczowy dla idei zrównoważonego rozwoju (slow fashion). Zamiast kupować nowe, konsumenci wolą ratować lub idealnie dopasowywać ubrania, które już posiadają. Dobry specjalista w tej dziedzinie musi wykazywać się często większą kreatywnością i sprytem technicznym niż krawiec szyjący od podstaw, ponieważ pracuje w ograniczeniach narzuconych przez dany fason. Szczegółowy podział zadań i czynności w tym zawodzie:

Tabela 1.³ Zadania i czynności zawodowe

A. ZADANIA	B. CZYNNOŚCI
<p>1. Dopasowywanie odzieży do sylwetki (modyfikacje konstrukcyjne)</p>	<p>⇒ Skracanie i wydłużanie wyrobów: Dopasowywanie długości nogawek spodni (w tym jeansów z zachowaniem oryginalnego brzegu/fabrycznego przetarcia), spódnic, sukienek oraz rękawów w marynarkach i płaszczach (często od góry, poprzez kulę rękawa, aby nie naruszyć rozcięcia i guzików przy mankiecie).</p> <p>⇒ Taliowanie i dopasowywanie obwodów: Zwężanie lub poszerzanie ubrań w</p>

³ Opracowanie własne.

	<p>szwach bocznych, zaszewkach czy szwie siedzeniowym (w spodniach).</p> <p>⇒ Korekta linii ramion i podkrojów: Dopasowywanie poduszek barkowych, wszywanie na nowo rękawów czy pogłębianie podkroju pachy w celu zlikwidowania marszczeń.</p>
<p>2. Prace naprawcze i renowacyjne</p>	<p>⇒ Wymiana elementów zapięć: Wszywanie nowych zamków błyskawicznych (krytych, kostkowych, metalowych) w kurtkach, spodniach, sukienkach czy spódnicach. Nabijanie napów, zatrzasków oraz obszywanie uszkodzonych dziurek na guziki.</p> <p>⇒ Wymiana podszewek: Kompleksowa wymiana zużytej lub potarganej podszewki w płaszczach, marynarkach i żakietach, co wymaga precyzyjnego odwzorowania kształtu starej podszewki.</p> <p>⇒ □ Cerowanie artystyczne i maskowanie uszkodzeń: Naprawa rozdarć, pęknięć na szwach oraz maskowanie dziur (np. po molach czy przetarciach) za pomocą aplikacji, łąt, haftu lub cerowania strukturalnego (wplatania nici zgodnie z oryginalnym splotem tkaniny).</p>
<p>3. Upcykling i nowoczesna stylizacja</p>	<p>⇒ Zmiana fasonu (modernizacja): Przebudowa przestarzałych ubrań na nowoczesne - np. przerabianie szerokich spodni dzwonów w rurki, zmiana kształtu kołnierza lub wyłogów w starej marynarce, usuwanie rękawów w celu stworzenia modnej kamizelki.</p> <p>⇒ Dostosowywanie odzieży vintage: Dopasowywanie unikalnych, markowych ubrań z drugiego obiegu (second-handów) do współczesnych standardów sylwetki i trendów, przy jednoczesnym zachowaniu ich historycznego charakteru.</p>
<p>4. Obsługa klienta, miarowanie i ocena technologiczna</p>	<p>⇒ Konsultacja i upięcia: Spotkanie z klientem, wysłuchanie jego potrzeb, analiza układalności materiału na</p>

	<p>sylwetce i precyzyjne zaznaczenie (za pomocą szpilek lub kredy krawieckiej) miejsc linii cięcia lub szycia.</p> <p>⇒ Ocena ryzyka i materiałoznawstwo: Specjalista musi trafnie ocenić, czy dany materiał (np. delikatny jedwab, gruba skóra, elastyczna dzianina) wytrzyma proces prucia i ponownego szycia oraz czy zapas materiału wewnątrz pozwala na oczekiwane poszerzenie odzieży.</p> <p>⇒ Wycena usługi: Określenie pracochłonności zadania i stopnia trudności przeróbki w celu sporządzenia kosztorysu dla klienta.</p>
<p>5. Organizacja pracy i dbałość o park maszynowy</p>	<p>⇒ Obsługa różnorodnych maszyn szwalniczych: stębnówki, owerloka, podszywarki (do niewidocznego podszywania dołów spódnic czy spodni garniturowych) oraz maszyn specjalistycznych do skór lub ciężkich materiałów.</p> <p>⇒ Wykonywanie profesjonalnego prasowania międzyoperacyjnego i końcowego</p>

DLA UCZNIĄ - ODPOWIEDZ NA PYTANIA

CZY POTRAFISZ ANALIZOWAĆ POTRZEBY INNYCH? CZY LUBISZ DORADZAĆ INNYM? CZY POTRAFISZ TWORZYĆ KONCEPCJE I POMYSŁY?

3. ŚRODOWISKO PRACY I WYPOSAŻENIE

To stanowisko pracy /zawód, w którym ergonomia i estetyka przestrzeni mają duże znaczenie dla jakości pracy i relacji z klientem.

3.1. ORGANIZACJA I WYPOSAŻENIE STANOWISKA PRACY.

Stanowisko pracy krawca specjalisty jest zróżnicowane i może obejmować różne stanowiska pracy:

- ⇒ stanowisko obsługi klienta wyposażone w lustro, przybory do zdejmowania miary,
- ⇒ stanowisko szycia ręcznego wyposażone w manekiny krawieckie,
- ⇒ stanowisko rozkroju i klejenia wyposażone w stół, narzędzia, przybory do rozkroju i klejarkę,
- ⇒ stanowisko prasowania wyposażone w stół do prasowania, żelazko elektryczno-parowe i przybory do prasowania,
- ⇒ stanowiska montażu wyrobów odzieżowych wyposażone w maszynę stębnówkę płaską z oprzyrządowaniem, maszynę owerlok, dziurkarka, guzikarka, podszywarka, renderka,
- ⇒ instrukcje obsługi maszyn szwalniczych oraz narzędzia stosowane podczas obsługi maszyn.

3.2. ERGONOMIA PRACY

Ergonomia w pracy krawca specjalisty polega na dostosowaniu warunków pracy do potrzeb człowieka.

✓ Stanowisko powinno być:

uporządkowane i estetyczne

funkcjonalne i wygodne

dostosowane do pracy indywidualnej z klientem

✓ Krawiec powinien:

pracować w pozycji wygodnej (unikanie długotrwałego schylania się)

dostosować wysokość stołów, krzesel, wieszaków i półek

korzystać z odpowiedniego oświetlenia (naturalnego lub sztucznego)

robić przerwy podczas dłuższej pracy

3.3 BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY (BHP)

Zawód krawca specjalisty wymaga przestrzegania bezpiecznych i higienicznych warunków pracy:

✓ **Bezpieczeństwo pracy:**

- ⇒ utrzymanie porządku w pracowni krawieckiej (brak rozrzuconych tkanin, nici, ubrań,)
- ⇒ bezpieczne korzystanie z wyposażenia pracowni (np. maszyny szwalnicze, urządzenia prasownicze, nożyce krawieckie)
- ⇒ korzystanie z urządzeń zasilanych elektrycznie zgodnie z przeznaczeniem i instrukcją obsługi

✓ **Higiena pracy:**

- ⇒ estetyczny i czysty wygląd miejsca pracy
- ⇒ dbałość o higienę osobistą

✓ **Komfort klienta:**

- ⇒ zapewnienie prywatności podczas przymiarek (przymierzalnia)
- ⇒ odpowiednia temperatura pomieszczenia
- ⇒ przyjazna atmosfera

3.5 NARZĘDZIA PRACY KRAWCA SPECJALISTY

Narzędzia niezbędne do realizacji zadań zawodowych krawca specjalisty na stanowiskach pracy:

stanowiska szycia ręcznego

manekiny krawieckie męskie, taśma krawiecka, szpilki, agrałki, przybory do szycia ręcznego, nożyczki, dodatki krawieckie, wieszaki

stanowisko rozkroju

stół krojczy, nożyce ręczne i elektryczne,

stanowisko prasowania

stół do prasowania, żelazko elektryczno-parowe i przybory do prasowania (poduszki i prasulce),

stanowiska montażu wyrobów odzieżowych

maszyna stębnówka płaska z oprzyrządowaniem (linijki odległościowe, stopki do wszywania zamków itp.,

maszyny specjalnego przeznaczenia: overlok, dziurkarka, guzikarka, podszywarka, renderka,

DLA UCZNIĄ - KLUCZOWE W PRACY NOWOCZESNEGO KRAWCA MIAROWEGO

*CZY POTRAFISZ DBAĆ O PORZĄDEK NA STANOWISKU PRACY? CZY ZWRACASZ
UWAGĘ NA KOMFORT INNYCH?*

4. WYMAGANE KOMPETENCJE I KWALIFIKACJE

Krawiec to obecnie zawód wpisany w schemat szkolnictwa branżowego oraz rzemiosła. Krawiec (PRK 3), Wytwarzanie odzieży miarowej męskiej (PRK 3), Wykonywanie usług krawieckich (PRK 4), Krawiec - dyplom mistrzowski (PRK 5).

Umiejętności krawca wynikają przede wszystkim z kwalifikacji realizowanych w zawodach takich jak:

✓ Krawiec

Symbol cyfrowy: 753105.

Kwalifikacje:

MOD.03. Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych.

✓ Technik stylisty

Symbol cyfrowy: 311946.

Kwalifikacje:

MOD.03. Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych.

MOD.15. Stylizacja ubioru i kreacja wizerunku.⁴

W ramach tego zawodu uczeń zdobywa wiedzę i umiejętności z zakresu:

Projektowanie i szycie odzieży (konstruowanie, modelowanie).

Kreowanie indywidualnego wizerunku (dobór stroju, fryzury, makijażu).

Analiza kolorystyczna i korygowanie sylwetki.

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 sierpnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1562)

✓ **Technik przemysłu mody**

Symbol cyfrowy: 311941.

Kwalifikacje:

MOD.03. Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych.

MOD.11. Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych.⁵

W ramach tego zawodu uczeń zdobywa wiedzę i umiejętności z zakresu:

projektowanie wyrobów odzieżowych

dobór materiałów i dodatków

przygotowanie kolekcji odzieży

podstawy stylizacji i kompozycji ubioru.

4.1 ZAKRES KOMPETENCJI ODPOWIADAJĄCYCH KWALIFIKACJOM KRAWCA SPECJALISTY

Na podstawie podstawy programowej w kwalifikacji MOD.03 Projektowanie i wykonywanie wyrobów odzieżowych można wyróżnić obszary, które odpowiadają pracy krawca specjalisty. Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w kwalifikacji MOD.03 jest przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) projektowania wyrobów odzieżowych;
- 2) konstruowania podstawowych wyrobów odzieżowych;
- 3) modelowania podstawowych wyrobów odzieżowych;
- 4) dobierania materiałów i dodatków do wyrobów odzieżowych;
- 5) obsługiwanie maszyn i urządzeń stosowanych podczas wytwarzania wyrobów odzieżowych;
- 6) wykonywania wyrobów odzieżowych.

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego ([Dz.U. z 2019 r. poz. 991](#))

DLA UCZNI JEŚLI CHCESZ ZDOBYĆ KWALIFIKACJE DO TEGO ZAWODU:

WYBIERZ KIERUNEK ZWIĄZANY Z MODĄ, ROZWIJAJ UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNE I KORZYSTAJ Z OFEROWANYCH KURSÓW I SZKOLEŃ

4.2 KLUCZOWE KOMPETENCJE MIĘKKIE KRAWCA MIAROWEGO

W zawodzie krawca specjalisty kompetencje miękkie są bardzo ważne.

- ⇒ **Empatia i wrażliwość:** Umiejętność zrozumienia potrzeb klienta. Krawiec musi wiedzieć, jak zaaranżować rozmowę i przyjęcie zamówienia by klient czuł się bezpiecznie.
- ⇒ **Aktywne słuchanie:** Zdolność do wyłapywania informacji „między wierszami”. Często to, czego klient nie mówi wprost o swoich oczekiwaniach co do ubioru i wyglądu.
- ⇒ **Komunikatywność i asertywność:** krawiec musi potrafić uargumentować swoje wybory w sposób uprzejmy, ale stanowczy.
- ⇒ **Budowanie relacji i wzbudzanie zaufania:** Umiejętność szybkiego nawiązywania nici porozumienia decyduje o tym, czy klient wróci na kolejną usługę.
- ⇒ **Inteligencja emocjonalna/ odporność na stres:** Pomaga w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami, np. gdy klient ma gorszy dzień lub reaguje emocjonalnie na widok swojego odbicia w lustrze.
- ⇒ **Umiejętność współpracy:** Praca indywidualna z klientem,
- ⇒ **Zarządzanie czasem i organizacja:** szycie na zamówienie zgodnie z zamówieniem klienta.

DLA UCZNI ZASTANÓW SIĘ :

*CZY ŁATWO NAWIĄZUJESZ KONTAKT Z LUDŹMI ?
CZY POTRAFISZ SŁUCHAĆ I DORADZAĆ ?
CZY DOBRZE RADZISZ SOBIE W SYTUACJACH POD PRESJĄ CZASU ?*

5. ETAPY PRZERÓBEK I NAPRAW

Proces pracy krawca specjalisty ds. przeróbek i napraw charakteryzuje się ścisłą sekwencyjnością. Każda ingerencja w gotową odzież - niezależnie od tego, czy to ekskluzywna suknia wieczorowa, czy codzienne jeansy - musi być precyzyjnie zaplanowana, aby nie uszkodzić struktury pierwotnego wyrobu.

Tabela 2. Etapy przeróbek i napraw.

I ETAP PRZYJĘCIE ZAMÓWIENIE OD KLIENTA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozmowa z klientem i określenie zakresu usługi ✓ analiza sylwetki ✓ ustalenie zakresu przeróbki, naprawy ✓ zdjęcie miary z klienta ✓ ustalenie terminów wykonania usługi
II ETAP PRZYGOTOWANIE ODZIEŻY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prucie technologiczne ✓ Czyszczenie i usuwanie nitki ✓ Prasowanie rozprostowujące:
III ETAP TRASOWANIE I KROJENIE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kopiowanie linii ✓ Krojenie i wyrównywanie
IV ETAP PRACE MONTAŻOWE I SZYCIE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ fastrygowanie (opcjonalnie) ✓ szycie zasadnicze (stębnówka) ✓ zabezpieczanie krawędzi (owerlock/podszycie) ✓ wykończenie wyrobu (wykonanie dziurek, przyszywanie guzików,).
IV ETAP PRASOWANIE MIĘDZYOPERACYJNE I KOŃCOWE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozprasowywanie szwów ✓ Prasowanie końcowe
V ETAP PRZYMIARKA GOTOWEGO WYROBU I ODBIÓR JAKOŚCIOWY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kontrola techniczna ✓ Przydzielenie końcowe na kliencie

DLA UCZNIĄ ZASTANÓW SIĘ :

CZY LUBISZ PLANOWAĆ ETAPY PRACY ? CZY WIDZISZ EFEKT KOŃCOWY SWOJEJ PRACY ?

5.1 EKOLOGIA I ZRÓWNOWAŻONA MODA.

Krawiec specjalista to nie tylko rzemieślnik i stylistka, ale też ambasador ekologii. Edukowanie klientów w zakresie pielęgnacji ubrań, promowanie naturalnych tkanin oraz tworzenie odzieży o długiej żywotności to najbardziej humanitarne i ekologiczne podejście do mody we współczesnym świecie. W dobie kryzysu klimatycznego i rosnącej świadomości konsumentów, krawiectwo miarowe staje się jednym z filarów tzw. zrównoważonej mody (slow fashion). Choć to rzemiosło z wielowiekową tradycją, jego fundamentalne zasady idealnie wpisują się w nowoczesne standardy ekologiczne.

Zawód krawcy specjalisty realizuje założenia ekologii i ochrony środowiska poprzez:

PRZECIWIENSTWO FAST FASHION, krawiec szyje ubiór dopiero wtedy, gdy pojawi się realne zamówienie. Nie istnieje tu problem nadprodukcji czy niesprzedanych kolekcji. Odzież szyta na miarę charakteryzuje się najwyższą jakością wykonania. Solidne szwy, ręczne wykończenia i odpowiednie techniki montażu sprawiają, że ubranie służy właścicielowi przez dekady, a nie przez jeden sezon.

CYRKULARNOŚĆ I PODATNOŚĆ NA MODYFIKACJE- współczesna ekologia kładzie nacisk na gospodarkę obiegu zamkniętego. Krawiec specjalista jest naturalnym mistrzem tego procesu poprzez poszerzanie lub zwężanie ubrań oraz jego naprawy, czy unowocześnienie fasonu.

ŚWIADOMY DOBÓR SUROWCÓW (MATERIAŁOZNAWSTWO EKOLOGICZNE)- krawcy miarowi pracują głównie na wysokogatunkowych materiałach, które są znacznie bardziej przyjazne środowisku niż tanie syntetyki.

ZERO WASTE W PRACOWNI KRAWIECKIEJ- dzięki indywidualnemu podejściu do każdego zamówienia, dobry rzemieślnik potrafi zminimalizować ilość odpadów produkcyjnych poprzez ekonomiczny układ kroju oraz wykorzystanie ścinek (skrawków) do tworzenia drobnych akcesoriów (poszetki, krawaty, gumki do włosów typu scrunchies)

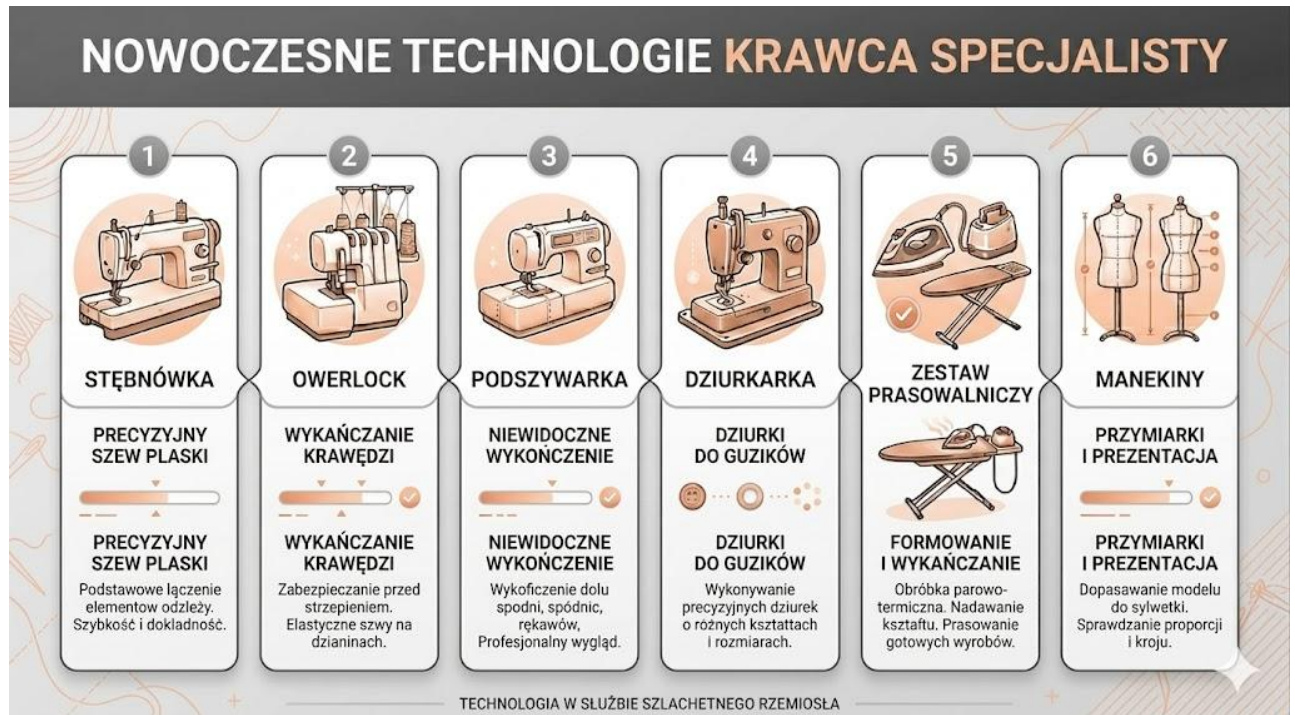

DLA UCZNIĄ ZASTANÓW SIĘ :

CZY WARTO KUPWAĆ MNIEJ, ALE LEPSZEJ JAKOŚCI? CZY MODA MOŻE BYĆ PRZYJAZNA ŚRODOWISKU?

6. TRENDY I NOWOCZESNE TECHNOLOGIE

Poniższa infografika przedstawia kluczowe obszary, w których nowoczesne narzędzia wspierają codzienną pracę krawcy specjalisty, czyniąc ją nie tylko szybszą, ale przede wszystkim bardziej dokładną i dopasowaną do potrzeb każdego klienta.

1. Infografika.⁶ Nowoczesne narzędzia wspierające codzienną pracę krawcy miarowego.

DLA UCZNIĄ ODPOWIEDZ SOBIE NA PYTANIA

CZY LUBISZ NOWE TECHNOLOGIE ? CZY CHCIAŁBYŚ PRACOWAĆ Z AI W MODZIE ? CZY NOWOCZESNE TECHNOLOGIE MOGĄ WSPOMAGAĆ PRACĘ KRAWCY SPECJALISTY ?

7. ŚCIEŻKA KARIERY I PERSPEKTYWY ZATRUDNIENIA

Zawód krawcy specjalisty przeżywa obecnie renesans. W świecie zdominowanym przez masową produkcję konsumenci coraz częściej poszukują unikalności,

⁶ Źródło: Opracowanie własne przy użyciu technologii AI.

rzemieślniczej jakości oraz ubrań tworzonych w duchu *slow fashion*. To otwiera przed absolwentami kierunku kwalifikacji MOD.03 szerokie i atrakcyjne perspektywy rozwoju.

7.1 Etapy ścieżki kariery (Od ucznia do mistrza)

Rozwój zawodowy w krawiectwie miarowym opiera się na stopniowym zdobywaniu kunsztu praktycznego oraz budowaniu własnej marki:

- **Praktykant / Młodszy krawiec (Asystent):** Początek drogi, najczęściej w istniejącej pracowni lub atelier. Do głównych zadań należy pomoc przy kroju, fastrygowanie, wykańczanie odzieży, drobne poprawki oraz nauka obsługi specjalistycznego parku maszynowego pod okiem doświadczonego rzemieślnika.
- **Samodzielny krawiec miarowy:** Osoba posiadająca pełne umiejętności z zakresu zdejmowania miary, samodzielnego tworzenia konstrukcji i szablonów oraz montażu całego wyrobu. Na tym etapie krawiec prowadzi już przymiarki i bezpośrednio współpracuje z klientem.
- **Mistrz krawiectwa / Krojczy :** Najwyższy stopień wtajemniczenia w tradycyjnych pracowniach Mistrz odpowiada za kluczowy etap - analizę sylwetki, idealne skrojenie materiału.
- **Właściciel atelier / Projektant miarowy:** Założenie własnej działalności gospodarczej, budowanie marki osobistej, kreowanie autorskich kolekcji miarowych i zarządzanie relacjami z segmentem klientów premium.

7.2 Perspektywy zatrudnienia i miejsca pracy

Absolwent tego kierunku nie jest skazany wyłącznie na pracę w tradycyjnym zakładzie krawieckim. Nowoczesny rynek oferuje zróżnicowane ścieżki zatrudnienia krawca specjalisty:

- **Autorskie pracownie i atelier mody haute couture.** Praca przy luksusowych zamówieniach indywidualnych dla celebrytów, biznesmenów oraz osób poszukujących unikalnych kreacji wieczorowych i ślubnych.
- **Salony mody męskiej i damskiej premium** Nowoczesne salony oferujące pół-miarowe szycie garniturów i kostiumów. Krawiec pracuje tam jako doradca techniczny, zbiera miarę, personalizuje konfigurację ubrań i nanosi korekty na gotowe szablony systemowe.
- **Przemysł rozrywkowy (Teatr, Opera, Film, Telewizja).** Zatrudnienie w pracowniach kostiumograficznych. Tworzenie rekonstrukcji historycznych lub

zaawansowanych technicznie kostiumów scenicznych dopasowanych do dynamicznych potrzeb aktorów i tancerzy.

- **Pracownie renowacji i upcyklingu odzieży:** Coraz prężniej rozwijający się sektor związany z ekologią. Ekskluzywne dopasowywanie drogiej odzieży vintage lub luksusowych ubrań z drugiego obiegu do sylwetki nowego właściciela.
- **Własna działalność rzemieślnicza:** Prowadzenie kameralnej pracowni niszowej (np. specjalizacja wyłącznie w gorsetach, luksusowych koszulach męskich, czy ciężkim krawiectwie damskim, męskim).

7.3 Kluczowe czynniki sukcesu rynkowego

Aby utrzymać się na rynku i osiągać wysokie zarobki, współczesny krawiec specjalista musi łączyć tradycyjne rzemiosło z nowoczesnymi kompetencjami. Dzisiejszy sukces w krawiectwie miarowym zależy od interdyscyplinarności. Sam kunszt szycia to za mało. Równie ważne są umiejętności miękkie (komunikacja z klientem), podstawy marketingu, budowanie portfolio w mediach społecznościowych (Instagram, TikTok) oraz orientacja w trendach modowych i zasadach dress code'u. Jednoosobowa marka rzemieślnicza o wysokiej renomie potrafi wygenerować zyski znacznie przewyższające standardowe pensje w sektorze przemysłowym.

DLA UCZNIĄ ODPOWIEDZ NA PYTANIA

CZY CHCESZ PRACOWAĆ NA ETACIE CZY NA WŁASNY RACHUNEK? CZY INTERESUJE CIĘ CIĄGŁY ROZWÓJ I NAUKA? CZY LUBISZ PRACĘ Z LUDŹMI I MODĄ?

8. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA DLA UCZNI/NAUCZYCIELA

8.1 PRZYKŁADOWY SCENARIUSZ ZADANIA PRAKTYCZNEGO

1. TEMAT PROJEKTU

„Druga szansa dla klasyki – dopasowanie konstrukcyjne oraz zaawansowana naprawa luksusowego żakietu damskiego z wełny czesankowej”

2. SYTUACJA ZAWODOWA

Do punktu usługowego zgłasza się klientka z markowym, wełnianym żakiem damskim (na podszewce), który kupiła w sklepie z odzieżą vintage. Ubranie jest w stanie bardzo dobrym, ale wymaga poprawek, aby dobrze leżało.

Problem konstrukcyjny: Żakiet jest za szeroki w pasie (wymaga taliowania) oraz ma za długie rękawy. Ponieważ rękawy są wykończone na dole ozdobnym pęknięciem i guzikami, tradycyjne skrócenie od dołu zepsułoby proporcje – korektę długości trzeba przeprowadzić górną, przez kulę rękawa.

- **Problem naprawczy:** Podszewka żakietu pod pachami jest całkowicie potargana i wymaga wymiany w tych sekcjach (wszystkie klinów z nowej podszewki).

3. CEL ZADANIA

Uczeń (w roli krawca specjalisty ds. przeróbek) ma za zadanie wykonać kompletną usługę modyfikacji i naprawy dostarczonego żakietu, zachowując oryginalny, fabryczny standard wykończenia.

4. ETAPY REALIZACJI ZADANIA PRZEZ UCZNI/NAUCZYCIELA (INSTRUKCJA WYKONANIA)

ETAP 1: Prace diagnostyczne i przygotowawcze

- **Szpilkowanie:** Upięcie nadmiaru materiału w szwach żakietu na manekinie lub sylwetce. Zaznaczenie kredą krawiecką nowej wysokości kuli rękawa (wielkość skrócenia).
- **Demontaż (Prucie):** Ostrożne wyprucie rękawów. Rozprucie szwów bocznych na linii talii. Usunięcie zniszczonych fragmentów podszewki w okolicach pach.
- **Czyszczenie i prasowanie:** Usunięcie nitki i rozprasowanie parowe miejsc rozprutych w celu zlikwidowania fabrycznych załamań.

ETAP 2: Prace krojce i rysowanie

- **Naniesienie zmian:** Nieniesienie poprawek za pomocą kredy i krzywików krawieckich na lewej stronie materiału zasadniczego.
- **Korekta kuli rękawa:** Przeformowanie (obniżenie) kuli rękawa o wyznaczoną wartość, z zachowaniem prawidłowego podkroju.
- **Krojenie elementów naprawczych:** Wycięcie z nowej tkaniny podszewkowej elementów naprawczych (klinów) do wszycia pod pachami.

ETAP 3: Prace montażowe (Szycie maszynowe i wykończenie)

- **Taliowanie/dopasowanie:** Zszycie na stębnówce szwów dopasowujących obwód talii. Rozprasowanie wykonanych szwów.
- **Wszywanie rękawów** Wprowadzenie i wfastrygowanie rękawów w podkroje pach z prawidłowym wdaniem (rozłożeniem nadmiaru materiału) kuli rękawa. Wszycie maszynowe.
- **Naprawa wnętrza:** Wszycie maszynowe i ręczne (ścięciem krytym) nowych elementów podszewki pod pachami

ETAP 4: Prace wykończeniowe i prezentacja

- **Obróbka parowo-termiczna:** Ostateczne wyprasowanie żakietu na poduszkach krawieckich (formowanie pachy, kuli rękawa oraz talii).
- **Kontrola jakości:** Sprawdzenie symetrii rękawów, układania się szwów oraz estetyki wnętrza wyrobu.

5. OCZEKIWANE EFEKTY PRACY (CO UCZEŃ ODDAJE DO OCENY)

1. **Żakiet po przeróbce:** Idealnie dopasowany w talii, ze skróconymi rękawami (bez naruszenia fabrycznych mankietów) i naprawioną podszewką.
2. **Krótki raport techniczny:** Opis podjętych kroków, wykaz użytych maszyn i przyborów oraz krótka kalkulacja zużytych materiałów (nici, podszewka).

6. KRYTERIA OCENY (ARKUSZ DLA NAUCZYCIELA)

KRYTERIUM OCENY	NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ?	PUNKTY (SUGEROWANE)
PRAWIDŁOWOŚĆ PRUCIA	Czy tkanina zasadnicza nie została uszkodzona ani rozciągnięta podczas demontażu?	0 - 15 PKT
GEOMETRIA I SYMETRIA	Czy oba rękawy mają identyczną długość, a taliowanie/dopasowanie jest równe po obu stronach?	0 - 25 PKT

KRYTERIUM OCENY	NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ?	PUNKTY (SUGEROWANE)
TECHNIKA WSZYCIA RĘKAWA	Czy kula rękawa jest prawidłowo wdana? Czy szew nie marszczy się na prawej stronie?	0 - 25 PKT
ESTETYKA NAPRAWY PODSZEWKI	Czy szwy łączące starą podszewkę z nową są estetyczne i niewidoczne na zewnątrz?	0 - 20 PKT
PRASOWANIE KOŃCOWE	Czy wyrób jest wyprasowany, bez przypaleń i wyświeceń wełny?	0 - 15 PKT
RAZEM		100 PKT

DLA UCZNIĄ ZASTANÓW SIĘ

*CZY POTRAFISZ MYŚLEĆ JAK KRAWIEC SPECJALISTA DS. NAPRAW I PRZERÓBEK?
CZY UMIESZ ZAPROPONOWAĆ PRZERÓBKĘ ZGODNIE Z POTRZEBAMI KLIENTA ?*

8.2 PYTANIA SPRAWDZAJĄCE WIEDZĘ O STANOWISKU PRACY.

1. Pytania podstawowe

1. Kim jest krawiec specjalista ?
2. Jakie są główne zadania i czynności zawodowe krawca specjalisty?
3. Na czym polega personalizacja odzieży pod konkretną sylwetkę (szycie na miarę)?
4. W jakich miejscach może pracować krawiec specjalista ?
5. Czym różni się krawiectwo miarowe (bespoke/bielizniane/luksusowe) od krawiectwa przemysłowego (konfekcyjnego)?

2. Pytania dotyczące pracy z klientem

6. Na czym polega wywiad z klientką przed przystąpieniem do projektowania ubioru?
7. Dlaczego analiza potrzeb klientki oraz określenie przeznaczenia stroju są ważne?
8. Co obejmuje profesjonalne zdejmowanie miary (antropometria) z sylwetki męskiej?
9. Jakie informacje o sylwetce i postawie klientki są potrzebne do prawidłowego opracowania konstrukcji?
10. Dlaczego precyzyjna komunikacja z klientem podczas całego procesu szycia jest kluczowa?

3. Pytania praktyczne i techniczne

11. Jakie etapy obejmuje pełny proces technologiczny w wykonywaniu napraw i przeróbek?
12. Co to jest konstrukcja i modelowanie odzieży i do czego służą formy oraz szablony?
13. Jak krawiec specjalista dobiera tkaniny, podszewki i wkłady usztywniające do wybranego fasonu?
14. Na czym polegają przymiarki (np. próbna, na gotowo) i jak krawiec dokonuje korekt balansu odzieży?
15. Jak wygląda ostatnie spotkanie z klientką, odbiór techniczny i oddanie gotowego modelu?

4. Pytania o kompetencje

16. Jakie kompetencje miękkie (np. cierpliwość, kultura osobista) są ważne w bezpośredniej pracy z klientkami?
17. Jakie cechy psychofizyczne (np. zmysł estetyczny, sprawność manualna, koordynacja wzrokowo-ruchowa) są potrzebne dla krawca specjalisty?
18. Dlaczego wyobraźnia przestrzenna i kreatywność są niezbędne w tej pracy?
19. Jaką rolę odgrywa odporność na stres i presję czasu przy realizacji trudnych technicznie zamówień?
20. Dlaczego organizacja stanowiska pracy oraz dbałość o park maszynowy są istotne?

5. Pytania o rozwój zawodowy

21. Jakie są możliwości zatrudnienia krawca specjalisty ds. napraw i przeróbek na dzisiejszym rynku?
22. Jak można rozwijać swoje umiejętności i kwalifikacje w tym zawodzie?
23. Jakie szkoły, kursy kwalifikacyjne lub certyfikaty czeladnicze i mistrzowskie są przydatne?
24. Od czego zależy potencjał zarobkowy i wycena usług w krawiectwie usługowym?
25. Czy krawiec specjalista może z sukcesem prowadzić własną pracownię lub atelier?

6. Pytania refleksyjne

26. Czy chciałbyś pracować jako krawiec specjalista ds. napraw i przeróbek? Dlaczego?
27. Jakie masz predyspozycje i umiejętności manualne potrzebne do tego zawodu?

28. Co jest według Ciebie najtrudniejsze w procesie przeróbek ubrania na konkretną sylwetkę?
29. Jak wyobrazasz sobie dzień pracy w nowoczesnym atelier krawieckim?
30. Czy tradycyjne rzemiosło krawieckie i wysoka jakość są ważne w dobie fast fashion (szybkiej mody)? Dlaczego?

9. SŁOWNIK NAJWAŻNIEJSZYCH POJĘĆ BRANŻOWYCH.

Świat mody i krawiectwa rzemieślniczego to nie tylko ubrania, to specyficzny język, który pozwala precyzyjnie budować wizerunek. Aby zawsze czuć się pewnie w rozmowach o trendach i technikach pracy, przygotowaliśmy ten leksykon. To Twoja ściągą z najważniejszych pojęć - od analizy sylwetki, przez zasady dress code'u, techniki krawieckie aż po filozofię slow fashion.

1. *STYLIZACJA*

Dobór i łączenie ubrań oraz dodatków w spójną całość dopasowaną do osoby, okazji i celu.

2. *WIZERUNEK*

Sposób, w jaki dana osoba jest postrzegana przez innych na podstawie wyglądu, zachowania i stylu.

3. *ANALIZA SYLWETKI*

Określenie proporcji ciała klienta w celu doboru odpowiednich fasonów ubrań.

4. *ANALIZA KOLORYSTYCZNA*

Dobór kolorów ubrań dopasowanych do typu urody (karnacji, oczu, włosów).

5. *DRESS CODE*

Zasady ubioru obowiązujące w danej sytuacji (np. praca, uroczystości, biznes).

6. *PERSONAL SHOPPER*

Osoba, która pomaga klientowi w zakupach i doborze ubrań.

7. MOODBOARD

Tablica inspiracji (zdjęcia, kolory, stylizacje), która przedstawia koncepcję stylu.

8. LOOK / OUTFIT

Gotowy zestaw ubrań i dodatków tworzących jedną stylizację.

9. GARDEROBA KAPSUŁOWA

Zestaw uniwersalnych ubrań, które można ze sobą łatwo łączyć w różne stylizacje.

10. SLOW FASHION

Podejście do mody oparte na świadomych zakupach, jakości i ograniczeniu nadprodukcji ubrań.

11. FAST FASHION

Szybka produkcja taniej odzieży zgodnej z aktualnymi trendami, często o krótkiej trwałości.

12. SYLWETKA

Kształt i proporcje ciała człowieka, które wpływają na dobór ubrań.

13. MATERIAŁOZNAWSTWO

Wiedza o tkaninach, ich właściwościach i zastosowaniu w odzieży.

14. STYLIZACJA ONLINE

Tworzenie stylizacji i doradztwo wizerunkowe na odległość (np. przez Internet).

15. PERSONAL BRANDING

Budowanie własnego wizerunku zawodowego i rozpoznawalności stylisty.

16. METAMORFOZA

Całościowa zmiana wyglądu i stylu osoby, często obejmująca ubiór, fryzurę i makijaż.

17. PERSONAL SHOPPING

Usługa polegająca na dobieraniu i kupowaniu ubrań dla klienta.

10. BIBLIOGRAFIA I NETOGRAFIA.

POZYCJE KSIĄŻKOWE (propozycje):

- [1.] Ewa Fałkowska-Rękawek, *Podstawy projektowania odzieży*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020
- [2.] Elżbieta Stark, Barbara Tymolewska, *Modelowanie form odzieży męskiej*, Wydawnictwo SOP Oświatowiec, Toruń 2020
- [3.] Jadwiga Idryjan-Pajor, *Materiałoznawstwo Odzieżowe*, Wydawnictwo SOP Oświatowiec, Toruń 2020
- [4.] Maria Bily-Czopowa, Karolina Mierowska, *Krój i modelowanie odzieży lekkiej. Krawiectwo miarowo - usługowe*, WSiP, 1995
- [5.] Krystyna Trzcńska, *Konstruowanie i modelowanie odzieży lekkiej (t. 1,2)*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1992
- [6.] Zbigniew Parafianowicz, *Konstruowanie i modelowanie odzieży ciężkiej*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2009
- [7.] Zbigniew Parafianowicz, Maria Piskorska, *Konstrukcja i modelowanie odzieży męskiej ciężkiej*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1986
- [8.] Zbigniew Parafianowicz, Maria Piskorska, *Konstrukcja i modelowanie odzieży męskiej*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1989
- [9.] Elżbieta Lewandowska - Stark, *Modelowanie form Odzieży Męskiej* - Stowarzyszenie Oświatowców Polskich w Toruniu, Toruń 1999 roku
- [10.] *Tabele szczegółowych wymiarów dzieci, dziewcząt, chłopców, kobiet i mężczyzn*, Instytut Technik i Technologii Dziewiarskich "Tricotextil", Łódź 1997.
- [11.] Elżbieta Stark, Zofia Lipke-Skrawek, *Techniki szycia odzieży*, SOP Oświatowiec, Toruń 2012
- [12.] Winifred Aldrich, *Fabrics and pattern cutting*, A. John Wiley & Sons, Ltd, Publication, UK 2013
- [13.] *Krawiectwo technologia. Podręcznik dla zasadniczych szkół odzieżowych*, praca zbiorowa, WSiP, Warszawa 2011
- [14.] *Szycie jest łatwe*, poradnik Burda Style, Wydawnictwo Słowne (dawniej Burda Książki), 2018

STRONY INTERNETOWE POŚWIĘCONE MODZIE I SZYCIU:

- [1.] <https://www.vogue.pl/b/moda>
- [2.] <https://www.elle.pl/moda>
- [3.] <https://pl.pinterest.com/>
- [4.] <https://dresowka.pl/pl/zestawy-i-wykroje/czasopisma.html>

CZASOPISMA:

- [1.] Burda Style - miesięcznik, wydania aktualne i archiwalne
- [2.] Kocham szycie - numery archiwalne

ŹRÓDŁA ILUSTRACJI I GRAFIK:

- [1.] Ilustracja na stronie tytułowej: Pixabay.com
- [2.] Infografika „Nowoczesne technologie...”: Opracowanie własne przy użyciu technologii AI.

